

Табела 5.2. Спецификација предмета
Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм: Мастер академске студије социологије
Назив предмета: Ритуал, мит и симбол
Наставник/наставници: Проф. др Милан Вукомановић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Нема предуслова.
Циљ предмета Испитати природу и значења митова, симбола и ритуала као креативних облика људског изражавања; развити свест о властитим митско-симболичко-ритуалним системима. Препознати и издвојити значења у крос-културалним обрасцима и типовима мита, симбола и ритуала. Развити сензибилност у односу на специфичне, конкретне митове, симболе и ритуале, као и начине њихове анализе и тумачења. Испитати мит, симбол и ритуал као међузависне категорије мишљења; размотрити њихов однос према другим облицима људског изражавања као што су сан, драма, визија, знак и приповест. Посебна пажња биће посвећена религијским митовима, симболима и ритуалима у јудаизму, хришћанству и исламу.
Исход предмета Стечена основна знања о митовима, симболима и ритуалима светских религија. Развијена осетљивост за религијски плурализам, тј. разнородне културе и религијске традиције у локалном, али и глобалном контексту. <i>Исходи учења:</i> Студенти ће разумети теоријске појмове и конкретне процесе везане за проучавање мита, симбола и ритуала у компаративном, кроскултуралном контексту. Развиће сензитивност у односу на специфичне, конкретне митове, симболе и ритуале, као и начине њихове анализе и тумачења <i>Знање:</i> Студенти ће стећи важне увиде у основне појмове, типологију и главне одлике светских религија, њихових митова, симбола и ритуала. Разумеће мит, симбол и ритуал као међузависне категорије мишљења, као и њихов однос према другим облицима људског изражавања: нпр. сан, драма, визија, знак, приповест. <i>Вештине:</i> Студенти ће развити способности да раде на теренским пројектима (документовање ритуала) и изнесу своје идеје у дискусијама на часу. <i>Опште компетенције:</i> Након завршетка курса, студенти ће моћи да планирају своја будућа истраживања, студије и каријеру у области симболичких перформанса и других облика ритуалног и уметничког изражавања. Ово је посебно важно за њихове будуће каријере у области социологије, политикологије, студија културе и ритуала.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ритуал, мит и симбол представљају неке од фундаменталних елемената готово сваке религије. Када је реч о традиционалним религијама, та три елемента су свугде присутна: у јудаизму, хришћанству, исламу, будизму, хиндуизму, шаманизму и другим архајским религијама. Однос мита, ритуала и симбола је врло занимљив и вишеслојан. Они имају снажну интегративну функцију у друштвеној заједници. Симболи садрже језгровите приказе погледа на свет и <i>ethos</i>-а једног народа или заједнице, док су мит и ритуал и сами некакви системи симбола. У овом курсу ће се сва та три елемента посматрати из религиолошке перспективе, с циљем да се утврди у којој мери они представљају основ, базу за друштвене вредности, <i>ethos</i> и поглед на свет неке заједнице. Посебна пажња биће посвећена религијским митовима, симболима и ритуалима код старих Грка, у јудаизму, хришћанству и исламу, те политичким светковинама и ритуалима као елементима „цивилне“ или „грађанске“ религије. <i>Практична настава</i> Теренски рад. Посматрање и документовање религијског ритуала у неком од београдских храмова.
Литература Милан Вукомановић и Арас Борић (прир.), <i>Ритуал, мит и симбол</i>, ТПО, Сарајево, 2008. (Ова књига биће доступна свим студентима у форми ридера и у ПДФ формату). Филмографија: <i>Inside Mecca</i>, National Geographic Society, 2003; <i>Journey of Faith: An Orthodox Ritual in a</i>

Serbian-American Community, University of Pittsburgh, 1992

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 15x2	Практична настава: 15x2
------------------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Методе извођења наставе

Предавања, аудио-визуелне презентације, теренски рад. Студенти су обавезни да се припреме за дискусију и писане радове (есеје), средином и крајем семестра. У вези с другим писаним радом подразумева се групна или индивидуална посета неком храму у граду. Предавања ће бити интерактивног типа, прожета дискусијом са студентима. Посебне дискусије ће бити посвећене анализи филмова и теренских активности. Након упознавања с програмом, ишчитавања основне литературе и обављене посете, од студената се очекује да, у форми есеја, обаве две феноменолошке анализе: 1) анализу мита или симбола и 2) анализу ритуала. Предмет ових анализа може бити изабран из било којег друштва или традиције, укључујући и властиту, али у свакој од тих анализа треба испољити осетљивост према нијансама у интерпретацији и друштвено-историјском контексту проучаваних феномена.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и		писани рад (есеј) - 1	40
семинар-и		писани рад (есеј) - 2	40

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата